

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér.

BARS

P O L I T I K A I H E T I L A P .

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér
 Nyilttéri közlemények garmond soronként 30 fillér.
 Gyakori hirdetések és a velünk összekötöttesben levő hird. irodák árendjében részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adtnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRS: DR. KERSÉK JÁNOS.

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA

Finale.

(K.) A koalíció hivatalosan is véget ért az új kormány kinevezésével. S bizony nem mondható valami diszesnek a koalíció kimulása. A finale azt mutatja, hogy odafenn gyűlölték a koalíciót, de túrték, lenn örömrivalgással fogadták, de kiábrándultak belőle és megutálták. A nemzet gyomra nem vette be azt a habarékot, amivel traktálták, mert a nemzet egységes és magyar nemzeti politikát követel, amely hódol nemzeti aspirációinak. És mivel a koalíció ép ebben az irányban semmi haladást nem mutatott, sőt a kormány feje, Wekerle, ennek ellene nyilatkozott nem egy ízben s mert a függetlenségi párt megunt a kisebbség jármát, még csodálkozunk is kell azon, hogy a koalíció oly hosszú ideig együtt működhetett. Életképtelen működésének nyomát alig jelzi valami, olyan irányu alkotás, mely a függetlenségi párt programját honorálná, egyáltalán semmi.

Amint jött, elment; távozását nem siratja, nem fájlalja senki. A függöny legördült s a politika színpadán egy újabb társaság próbálkozik új sikerekre számítva. A színlapot még nem ragasztották ki, de a nagy közönség nem is igen kíváncsi, mert jól tudja, hogy mit tartson felőlük.

Khuen nem az az ember, aki politikai multjára hivatkozhatnék. Sőt! Mondják, gavallér, igazi uri ember, jóvialis, vig kedélyű, de a politikában határozottan balkezes, mert a legjobb szándékai is visszafelé sülnek el, amit az annak idején nagy port felvert Szapáry-féle vesztegetési affér is bizonyít. Minisztertársai is mind azok közül valók, akik Tisza bakása után partra szálltak s bevonták vitorlájukat. Ezekkel az emberekkel előrenyomulást kezdeni a nemzet ellen legalább is nevetséges.

Khuennek nincs programja, csak most akar alkudozni a pártvezérekkel, hogy mit vegyen fel abba. Háta mögött nincs párt, csak Bécs tologatja előre, mint valami sakkfigurát. A bécsi udvar küldte ide nekünk, aki, ha úgy tetszik, lehet barátunk és lehet ellenségünk. Zsebében egy csomó dekretum, ki van az ország szolgáltatóva neki. — A hivatalos hatalmat is rendelkezésre bocsátják, mert az egyszer istenigazában meg akarják fékezni Magyarországot. Ez a hivatalos hatalom az ország legutolsó falujáig kinyújtja tapogató szervét s bizonyára minden követ meg fog mozditani, hogy bécsi parancsszóra embereket szállítson a magyar képviselőházba.

Csakhogy annyira még nem vagyunk. Az országnak nem kellett a koalíció, annál kevésbé a nemzeti társas kör gyűlevész hada. A nemzeti küzdelemnek nem lehet ily gyászos, kicsufolásra méltó finaléja. Nem azért törte össze a nemzet a liberális párt több mint harmincéves uralmát, hogy most megviselt alakjait a kormányzatba újra beállítsa. Hisz akkor megérdemelné ez a nemzet, hogy Európa elforduljon tőle, mert akkor az egész nemzeti küzdelemnek nem volt egy csepp értelme.

A koalíció összetört, de ez nem jelentheti, a régi had feltámadását. Ennek a romjain egy új, egységes magyar nemzeti irányzatnak kell kiépülni. Erős és egységes tábornak kell kezébe venni a kormányzást, amely meghát-rálást nem ismerve fog haladni a nemzeti ideálok felé s lankadatlanul fog küzdeni a végső, nagy győzelemig.

A nemzet a hatvanhetes alapot nem akarja többé. A régi negyvennyolcas alkotások kiépítését kívánja, és pedig most már annnyal is inkább, mivel a koalíció működése alatt a minimumra redukált követeléseit sem teljesítették a függetlenségi pártnak. Annyira lefelé licitáltak már egymást, hogy nemcsak Bécs, de magunk is megundorodtunk tőle.

Ép most a bécsi küldöttekkel szemben kell azt a bizonyos falanxot megalkotni, hadd lássák odaát, hogy nélkülünk nem ér semmit az egész vállalkozás. A nemzet többségének fedezni kell a kormányzást, mert különben az csak merő komédia.

A nemzet elvárja a függetlenségi pártoktól, hogy a nemzet jogait fel nem adják, azokért most már a legmesszebbmenő küzdelmet fogják megindítani, mert, ha a nemzet el tudta takarítani utjából a nagy és félelmetes szabadelvű pártot, ezekkel a bécsi urakkal igen könnyen végez.

Magunkat megtörni nem engedjük.

A testi nevelésről.

Irta: Karafiáth M. dr.

1.

Volt végre Magyarországon is testnevelési kongresszus!

Nem azért hangszólok, hogy végre! mintha a kongresszussal már most mi, magyarok eleget tettünk volna az általános európai testnevelési áramlat követeléseinek. Nem. Ebben a kérdésben, azt hiszem, még sem vagyok annyira elfogult, mint felebarátaim egyike-másika, hogy azt az áramlatot én is csak divatnak nézném és aszerint értékelném.

Annak a mult évi december hó 27. 28. és 29.-ik napján Budapesten lefolyt I-és magyar testnevelési kongresszusnak nagyobb a jelentősége, mint hogy a más országokban e téren történtek egyszerű majmolása lehetne. Nagyobb a jelentősége, mint hogy újabb húsz évre szunnyadni engedhetné a nemzetedző testi nevelésünk ügyét.

A mult század nyolcvanas évei vége felé Csáky közoktatásügyi miniszter égise alatt nyerte nálunk az élettani alapra fektetett egyszerű testi nevelés az első lendületet.

Berzeviczy Albert akkori közoktatásügyi államtitkár volt a legelkessebb apostola.

Lehet, hogy testi nevelésünk ügye ma már párhuzamosan haladna más kontinentális nemzetével, ha Berzeviczy magas állása nem lett volna politikai okoknál fogva csak ideiglenes állapot.

De hát hazánkban a belpolitika hánykódása mindenre, még a nevelés ügyre is kihat. Nálunk a belpolitika, melynek egyedüli céljának annak kellene lennie, hogy a nemzetet minden irányban erősítse, éppúgy kerékkötője a nevelésügy haladásának is, mint sok más üdvös dolognak. A hivatalba lépő új kormányterfű, ha nem is bolygathatja ki mindjárt sarkaiból a távozó előd alatt polgárjogot szerzett rendszert, de nem teszi magáévá az előd még csak megvalósítást váró eszméjét. Egyéni felfogás, tájékozatlanság, de többnyire az emberi hűségéből eredő féltékenység, mindmegannyi oka az örökségbe kapott egészséges eszme elposványosodásának vagy teljes kimúlásának. Ez a sors érte utódai alatt Berzeviczy törekvését is.

Ma is vannak még középiskoláink, melyeknek nincs tornacsarnokuk, közöttük a lévai is. Ezen iskoláknak a testi fejlődés korában levő ifjusága, a tanév 5-6 hónapján keresztül, minden rendszeres tesztmozgást nélkülözve, tesped az iskolapadokban. Pedig a művelt nemzetek ma már szerte vallják a testi és értelmi nevelés egyenjoguságát.

Vidéki középiskoláink közel 420/0 ának még ma sincs a célnak megfelelő játszótér. Egyik-másik iskola növendékei a katonaság vagy egyes sportegyesületek szíveségéből, megkötött időben igénybe vehetik a megfelelő felszerelést nélkülöző katonai gyakorlóteret, vagy sport-pályát. Iskolás ifjuságunk egy másik, sajnos számottevő részét, a szennyezett m. rha-vásártérre vagy legelőre szorítják. Egy részének a szűk iskolaudvar szorult levegőjében kell tüdejét szellőztetnie. Tizennégy hazai középiskolának pedig épen nincs módjában, hogy ifjuságát a testedző s a szellemi túlterheltséget ellen-álynó szabadtéri játék jótéteményében részesítse. Pedig a művelt nemzetek ma már meghódították a tudomány igazságának, mely megdönthetetlen érvekkel mutatott rá, hogy a

gyermeknek s a serdülő ifjúnak a szabadban való rendszeres mozgás ma sokkal égetőbb szükséglete, mint volt valaha.

És min múltott eddig, hogy a testi nevelés nálunk még ma sem vergődött ki abból az elhanyagolt állapotból amelyben itt még mindig szinylődik?

A községek elfogultságán, mely nem ismervén a sport szó igazi értelmét, csak annak, a tanulókat nézve tagadhatatlanul hátrányos, kinövésait látja és ismeri s mely mindezen az iskola példáját követi. Az iskolák, illetve tanáraik eddig még nagyon gyakran található ellenszenvén vagy közönyén, mellyel azok az értelmi neveléssel egyenjogot követelő testi nevelés törekvései iránt vannak. Az iskolafenntartók, a helyi hatóságok e téren nyilvánuló szűkeklésén és tudatlanságán. Végül pedig az állami hatalom lanyhaságán, melynél fogva csak az idevágó rendeletek kibocsátásával éri be, de azok végrehajtását elnézte vagy észre sem vette.

Es a négy tényező hátráltatta eddig nálunk a testi nevelés ügyének győzelmét.

A védekezés pedig, mellyel különösen a szabadtéri testgyakorlás, az ifjusági játzóter, a sport ellenségei, rendszerint előállanak és mely különösen a bölcsességüktől eltelt helyhatóságok ajkáról visszhangként hallatszik az, hogy a játzóterek megszerzésére nincs költségfedezet.

Ugyanem ellenérvvel hozakodtak elő Franciaországban is a nyolcvanas években. *Lagrange*, kit tudományos munkálkodása és testnevelési művei tettek híressé, azt mondta rá: "Ezen tisztán gazdasági természetű érvre csak az válaszolhatjuk: Itt takarékoskodni nem szabad! Nincs az a szegény, aki nem áldozná fel szívesen filléreit, ha azokkal beteg gyermeke gondozását biztosíthatja, jól tudván, hogy házában a visszacsúszott egészség tőkét ér. Hát nem meg-gasdagodása-e az ovszágnek, ha életre való nemszedéket biztosítunk neki?"

Sokan azt hiszik, hogy például az a játzóterdelután csak fölösleges, időrabló nyűge a tanárnak is tanulónak is. Nagyon téved-

nek. De tévednek még azok is, akik az iskolai testgyakorlás közvetlen hatását tekintik egyedüli célnak. A szellemi nevelés okozta agytulterhelés ellensúlyozásán kívül, sokkal meszebb tekvő célja is van a testi nevelésnek. A testi nevelés test-, jellem-, erkölcsfejlesztő hatásának az iskolából ki kell terjeszkednie a nép legszélesebb rétegeire. Ebben rejlik a testi nevelés nemzetgazdasági nagy jelentősége és nemzettedző feladata. Külföldön például Belgiumban és Németországban itt-ott már megállapíthatták az ésszerű testnevelés, különösen az ifjusági s a belőlük kifejlődött népjátékok népnemesítő befolyását.

E tapasztalatokról hiteles adatokkal számoltak be az 1904. évi nürnbergi I-ső és 1908. évi londoni II-ik nemzetközi iskola-egészségügyi kongresszuson is. Bővebben nem terjeszkedem ki e tárgyra, mert oly anyagalmazt kellene felölelnem, mely e lap szűk hasábjain el nem férhet.

E helyen csak mérvadó városi polgártársaim figyelmét szeretném ujlag ami különlegesen szomorú helyi testnevelésügyi állapotainkra irányítani.

Más alkalommal majd áttérek a modern testnevelés jellemképző, erkölcsszilárdító hatására. Nagy örömmre szolgálna, ha azok érdeklődését meg bírnám nyerni, akiknek szíve még meleget érez oly eszmék iránt is, melyeket az ember közvetlenül és a saját egyéni hasznára nem válthat fel pengő ércere.

A budapesti kongresszus iránt tanusított nagy érdeklődés következtetni enged, hogy a testi nevelés ügye Magyarországon is végre-valahára győzni fog. Már az is nagy jelentőségű, hogy a kongresszus egy esztendő mulva ujlag össze fog ülni. A közvélemény rokonszenvét tehát már tág körben sikerült az ügy iránt felkelteni és nem lehetetlen, hogy majd törvény fog a jövőben a játzóterek előteremtéséről gondoskodni. Ez lesz az egyedül hathatós eszköz, mely a szabadtéri testgyakorlás iránti közönyt és csökönnyösséget meg fogja törni.

T Á R C A.

Az érlelmeszesedés és az alkohol.

Irta: Zelenyák János dr.)

A véredényelmeszesedés elsörendű tényezője, mondjuk alapoka, az úter falának tágulása, rugékonyságának lasulása, elvesztése, amint ezt a praktikus életben a gumicsöveknél ésslelhetjük. A véredény falának, különösen a „media“-nak senyedésében, a kötössövet finom rugékony rostjainak lasulásában rejlik az elmeszesedés alapoka. Est bizonyítja: az anatómiai vizsgálatok. Az úterfal lasulását nyomon követi a vérkeringés szabálytalansága és annak minden vessedelme.**)

Az emberben rejlı természetes gyógyóró, a „vis medicatrix“, a megbolygatott egyenúlynak kiegyenlítésére törekszik azál-

*) Szerzőnek a napokban megjelent „A véredényelmeszesedés és kezelése“ c. könyvéből.

**) Dr. Tausch: A belgyógyászat alapvonalai 169. lapon olvassuk: „Az endoarteritis az előrehaladottabb kor bántalma és itt kis-ebb-nagyobb fokban csaknem mindig jelen van. A Thoma-féle elmélet értelmében az intima kötössövetének túltengése egy compensatorikus folyamat, mely azáltal jön létre, hogy a vérmennyiség csökken vagy az úter állandóan tágul, miáltal vérmennyiség és úterterfogat között aránytalanság létesül. Az úterágulás (aneurysma) tulajdonképeni oka mindekoron az úterfal és különösen a media primár megbetegedésében áll.“

tal, hogy finom szilárd anyagot, meszet rak le, éppúgy, mint azt a csonttöréseknél tapasztalhatjuk. A vis medicatrix a törés következtében támadt úrt szorgalmasan szállított mészszel tölti be.

A véredényelmeszesedés alkalmi leírásában az alkoholnak kiváló helyet kell szorítanunk. Az ókor bachanalái, raffinált döszölései nem sokban különböznek a mai kor Bachus-lakomáitól. A különbség az lehet, hogy az ókor itala tiszta termésbor volt, a mai kor beéri a hamisított itallal is, csak meglegyen a követelt quantum. Az alkohol az érlelmeszesedés gyárosa és szállítója. Minden egyes „iszakos“ az elmeszesedésnek tipikus alakja. A meglazult, tágult véredények, a lanyha, tágult szív, a véreozlás és vérkeringésben nyilvánuló zavarok, a puffadt arc, a vörhenyesbe jászó arcszin már a laikus előtt is jellegzetesnek tűnek föl és világosan elárulják a szabálytalan vérkeringés következtében beállott elmeszesedési folyamatot.

A puffadt, piszkos, vörhenyes, néha sötétlilába átmenő arc kétségtelenül bizonyítja, hogy a szívúter elgyengült, az ellankadt, elszenyvedt edényekben nincs annyi energia, hogy a véráramot a kellő erővel a legfinomabb erecskébe, a capillárisokba

A „köz- és magántisztviselők fogyasztási szövetkezeté“-hez.

Irta: Falusi.

A munkások sztrajkkal égitenek helyzetükön, magasabb béreket érnek el. A kereskedő, az iparos, a gyáros a felemelt béreket a fogyasztón veszi meg — a vásárral. Hát a tisztviselő miként áll helyzetén? Fizetés-javítást nem tud elérni, pedig a fogyasztási cikkek drágulása legjobban a tisztviselőt sújtja. Egyszerűen megvonja magától valamely élvezetét s amit ily módon megtakarít, ezzel többet költhet élelelemre, ruhára. Est nem úgy értem, hogy most többet s jobbat eszik, szebben ruházódik, hanem az élelmiszerek is, a ruházat is megdrágult s hogy megszókkott módon, társadalmi állásához mérten ruházódhassék és szerényen étkezhessék kénytelen a roppant nagy drágaság folytán ma erről, holnap arról lemondani. Gyakran oiyat is hallhatunk, hogy most már csak két tál ételt eszünk déiben, mert többre nem jut; ámbar a szükségleteket nagy mérvben redukáljuk, még sem győzzük a fizetésből. Ezen a helyzeten valamiképen segíteni kell. C ebi Pogány Virgil úr tisztviselői fogyasztási szövetkezetét véli a súlyos baj orvoslását. Helyes. — En csupán a kivitelhez akarok hozzáölni. Szövetkezeti áruaktár is lenne cikkiró úr szerint; ahol egyelőre csak tej, kenyér s illetve pékütemény, nyers- és fűsöt húsfélék, zsir, bor, ásványvizek, fa és szén volnának kaphatók. Ámbar ezekkel a cikkekkel még nincs háztartásunk igénye fedezve; de mint Pogány úr mondja, nem akarjuk magunkat a helyi piac fogyasztói sorából teljesen kivonni.

Számolt-e cikkiró úr azon kövelmény-nel, hogy csupán az említett fogyasztási és háztartási áruk részére is helyiségek kellene, ahol azokat megörzik és kiszálgatják? Az áruk mineműsége szerint berendezés is szükséges. A raktározás, a fogyasztók kiszálgatására személyzet kell. Ha most egy kis számvetést készítünk, látjuk, mily régivül kell majd ezen néhány cikknek raktáron tartásával számolnunk. A helyiségért, a raktárért fizetni kell. Tekintve, hogy ezen fogyasztási cikkek a melegben romlandók, megfelelő jégvermekről is gondoskodni kell, ez ismét kiadás. A fa és szén részére pedig nagyobb hely szükséges, amiért szintén bért kérnek. A hús kezeléshez mérszáróst, a zsir készítéshez hentest, a sütemények előállításához péket fogadunk.

hajtják továbbítás céljából az erekbe és vissza a szívebe tereljük. A szükséges energihiány miatt a vér a capillárisokban megállapodik és miután nem kering, a szövet elposványosodása, vagyis az úgynevezett szövetvízkór áll be. Bátoran állíthatjuk, hogy minden alkoholista az érzék alá nem eső kötszövet vízkórban szenved, mielőtt a rohamosan fejlődő vízkór érzékelhető tünetei mutatkoznának.

Az alkoholnak túlságos élvezete egy külön, könnyen fölismerhető typut alkotott a selerotikusok sorában, melynek tanulmányozása nemcsak érdekes, hanem hasznos is.

Az alkoholnak, mint az elmeszesedés tényezőjének tanulmányozásánál tekintetbe kell vennünk:

1. az alkoholnak specifikus hatását.
2. az alkoholtartalmú folyadék mennyiségét.

Az alkoholnak specifice tipikus hatása: mérgezés, de sokkal erősebb, mint a kávé-mérgezés, mert a véredények depressiója sokkal nagyobbok az alkohol, mint a kávé után. Az alkohol vessedelme abban rejlik, hogy izgató hatását az egész szervezetre és különösen az agyra, a szívre terjeszti ki és ebben az izgalomban rejlik az alkoholéveszetnek a gyönyöre. Az izgalmat keresik,

A fa- és szénkezelést és tojkimérést a pékre bizzuk. De ezzel még a kiadások nincsenek kimerítve, mert hiszen ezen áruk beszerzése, a pénzkészítés, könyvelés, ellenőrzés igen sok dolgot ad, ezt pedig egyik tisztviselő társunkra bizzuk, de viszont tisztviselő társunktól nem kívánhatjuk ingyenesen ezen munka elvégzését — tehát ez is kiadás. Ha most már számba vesszük a sok kiadást vajjon tudjuk-e az említett cikkeket oly olcsón beszerezni, hogy az árkülönbözetből fedezzük a temérdek költséget a mégis olcsóbban juttassuk az árukat a szövethozó tagjainak, mint a helyi piacon levő kereskedők és iparosok. Véleményem szerint ez lehetetlen, mert kevés cikkre oszlik meg a túl nagy költség.

A szövethozás végoelját vegyük kiinduló pontul. Mi most drágán fizetünk rossz, vagy kevésbé jó minőségű árut. Ezen segíteni akarunk olyképen, hogy olcsóbb áron, illetve kevesebb pénzért ugyanolyan mennyiségű jobb árut tudjunk beszerezni. Ezen célt olyképen vélem elérhetőnek, hogy az összes köz- és magántisztviselők ugyiszintén tisztviselő és szolgák szövethozóinak a háztartási cikkek jó minőségben és olcsóbb áron leendő megszerzésére. E végből a szövethozó tisztviselőket néhány tagból (pl. 10 tagból) álló végrehajtóbizottságot választanak. A végrehajtóbizottság összeállítja a háztartásban szükséges összes cikkeket és azokat beszerzési források szerint csoportosítja és erre nézve ajánlatokat szerez. E sorban a helybeli kereskedők és iparosok ajánlatai lennének figyelembe veendőek, mert kizártnak tartom, hogy a mi kereskedőink ne tudjanak olcsóbb áron adni, mint idegenek s ha az árak a minőség figyelembe vételével megfelelőek, úgy a tisztviselő szövethozó szerződést köt a legolcsóbb ajánlattevőkkel, mondjuk egy évre, s kötelezi őket, hogy ezen meghatározott minőségű árukat az ajánlatban feltüntetett árak szerint fogják adni. Az árak minőségét a végrehajtóbizottság időközönként megvizsgálja; amennyiben a minőségben eltérést tapasztalna, akkor az illető szállító a szerződés megszegése címén a szövethozó alapja javára magasan megállapított pénzbírságot fizet; ugyiszintén áremlésnél. A szövethozó tagjai pedig a végrehajtóbizottság által látalmazott igazolványt kapnak és tartoznak szükségletüket a szerződött szállítóknál beszerezni.

Azt hiszem, a tisztviselő szövethozó ily módon kevesebb fáradsággal létesülhetne és gyorsabban biztosabb sikerhez vezetne.

hogy rózsaszínben lássák a világot. Az alkohol hatása az a vérnyomás emelkedik, az érverés gyors, a szív lazasan dobog, a könnyed elenkességgel, úgyiszintén pajzánul kering az összes véredényekben, az izmok, az agysejtek toliissák magukat frissen, rohamosan keringő vérről; az erek megduzzadnak, a bátorság és erőnek mindennel megvívni kész érzete uralkodik a máskor lomha szervezetben, szóval „édes mámorban“ uszik az alkoholisták, de csak rövid ideig; nyomában jár az összes szerveknek elernyedése, a szívnek rohamos elgyengülése. Vége a tünelmentes erőérzetnek, vége a „mámor“ rózsás világának. Ami megmarad: az a gyöngesség érzete; ami tapasztalható és észlelhető, az az erők rohamos fogyása és ami elkerülhetetlen, az az időelőtti vég, a halál. Ime, az alkohol képzelt „erősítő“ hatásának gyászos vége.

De nemcsak abban rejlik az alkohol mérgező hatása, hogy általános elgyengülést idéz elő, meg más bűne is van: hátráltatja az anyagcserét, meghaladja a belső élelményt, aminek veszedelmes következménye: az intermediáreknek, vagyis a rosszul feldolgozott anyagtermékeknek rohamos képződése, amint azt a húgysavképződésnél látjuk. A húgysav a csúszos bántalmaknál

Köz- és magántisztviselők fogyasztási szövethozója.

Összeíjtöttem az adatokat arról, hogy Léván és Léva területén levő pusztákban hány köz- és magántisztviselő és hány altiszt és szolga van, ez adatgyűjtés eredményeként megállapítottam, hogy családok között tisztviselő van 78, nőtlen (hajadon) 60, altiszt és szolga 81 nagyobbára családok.

Magántisztviselő van 69 családok, nőtlen (hajadon) 37, szolga 11 nagyobbára családok.

Ezenfelül van 80 nyugdíjas tisztviselő. A működésben levő és nyugdíjas köz- és magántisztviselő, altiszt és szolgák száma tehát összesen 416.

Ezeknek körülbelül 75% családok. Így tehát a családok száma meghaladja a háromszázat.

Ha csak tehát a családok tisztviselői, altiszt és szolgákra számítunk, a fogyasztási szövethozóknak több mint háromszáz család volna tagja, a bevásárló közönsége.

Tegyük most már egy megközelítő számítást, hogy ezen háromszáz családnak hány fogyasztó tagja van általában a jelzett több fogyasztási cikkekből milyen forgalmat lehet csinálni.

Átlagos számítás szerint minden családnak a családfőn kívül a feleségét két gyermekét és egy bűnös cselédet lehet számítani, tehát 5 családtagot.

A fogyasztási szövethozó tehát naponta 1500 fogyasztó részére történék bevásárlás.

Ez oly nagy szám, amilyen Léván a legnagyobb üzlet sem dicsekedhetik.

A fogyasztásnak mennyisége és értéke pedig megközelítőleg a következőben becsülhető.

Egy fogyasztóra számítva:	
a) 2 dl. tejet, értéke mostani árak szerint	3.2 f.
b) 2 drb. süteményt	8 "
c) 125 gr. húst	20 "
d) 125 gr. lisztet	8 "
e) 50 gr. zsírt	10 "
f) 500 gr. kenyert	14 "
g) tüzelő anyag személyenként	10 "
h) bor és ásványvíz (1 deci bor 2 deci víz)	7 "
Összesen 80.2 fill.	

Hogy ezen számítás reális, bizonyítja az a körülmény, hogy e szerint egy egyén élelmisége a főbb élelmi és fogyasztási cikkekből havonként 30 nappal számítva kitesz

jelentékeny szerepet játszik. Ime az alkohol, mint az elmeszesedés és cőzának hatalmas előmozdítója.

Mit mondjak az alkohol quantumának a káros hatásáról? Az alkoholisták elsősorban önmagának árt, mert a horribilis quantumnak beszorításával a szervekbe nemcsak a gyomrot, hanem a véredényeket, az agyat, a szívet is túterheli, mert a gyomor a bevett folyadékot a véredények, az agy és a szív felé továbbítja. Ennek az élettani processzusnak szükségesszerű folyamánya az összes véredényeknek, a szívnek tágulása. Szinte elképzelhetetlen, hogy a rengeteg quantumot tágulás nélkül továbbítsák és üngyengítés nélkül feldolgozzák.

Az alkohol a nemzetek megrontója, a családfeuntartók sirásója, az arteriosclerosisnak legbugóbb szállítója. Rengeteg számmal dolgozik. Németországban 7000 millió liter sör fogy el évenként. A szesgyárak 400 millió liter alkoholt produkálnak. Ausztria-Magyarország alkoholfogyasztása megüti a 400 millió litert; a bort mint szintén alkoholtartalmú italt nem is számítom. És aztán csodálkozunk azon, hogy az emberiség 60% a elmeszesedésben szenved.

24 korona 60 fillért, azt pedig tudjuk, hogy ez időben kosztot nem lehet a legazserényebb háztartásban sem olcsóbban adni, hogy 30 korona összegnél a különbség, ami ezen összegnél és a fő élelmi és fogyasztási cikkeknek jelentkezik, a fűszerekre s egyéb jelentéktelenebb cikkekre számítható.

A fogyasztási szövethozó 1500 fogyasztó tehát a szövethozónál a fenti számítás szerint bevásárló naponként 1230 korona értéket és 365 nap alatt 448.950 korona tehát majdnem félmillió korona értéket.

A főbb fogyasztási cikkek mennyiségét véve tekintetbe, — hogy erről is legyen átnézetünk, a fogyasztási szövethozó tehát elárulhat naponként:

a) alatti cikkből	"	"	320 liter
b) " " " "	"	"	3000 drb.
c) " " " 1 mm.	"	"	87.5 kilót
d) " " " 1 mm.	"	"	87.5 "
e) " " " "	"	"	75 "
f) " " " 7 mm.	"	"	50 "
g) " " " "	"	"	150 korona értékben
h) " " " "	"	"	105 "

Nagy átlagban elfogyasztunk a b) d) f) alattiakra hetenkint egy vagon lisztet, a hűsfélékből hetenkint 2 drb. hízott vágó-marhát, naponként egy borjút, és egy sertést bűsra és zsírta, minden két napban egy vagon fát, hetenkint legalább egy vagon szénat s naponként 1 hecto 50 liter bort, egy kocsiarakomony ásványvizet.

Kérdem már most, hogy ilyen kvantumra nem tudnánk-e állandó és reális első beszerzési forrásokat, előnyös árakban magunknak biztosítani? Nem volna-e érdemes magunknak előkészíttet, egy hentes-mészáros üzletet, egy elárulító boltot és raktárt berendezni és azt a szükséges, jól fizetett, megbízható személyzettel ellátni, bizonyára és kétségtelenül igen.

Hogy azután az ehhez szükséges befektetési tőkét miként szereznénk be és mennyi volna szükséges e célra? — miként adminisztrálnánk és ellenőriznénk ez üzletet? Milyen megtakarításra számíthatunk, azt a legközelebbi cikkemben próbálom kifejteni.

Pogány Virgil.

Különfélék.

— **Az új kormány.** A Wekerle-kormány tagjait f. hó 19-én felmentvén, a király ugyanakkor a következő kormányt nevezte ki helyére: Khuen-Héderváry miniszterelnök, aki ideiglenesen a belügyi, a király személye körüli és a horvát miniszteri állásokat is be fogja tölteni; pénzügyminiszter: Lukács László, kereskedelemügyi miniszter: Hieronymi Károly, honvédelmi miniszter: Hazay Samu, földmívelésügyi miniszter: gróf Serényi Béla, igazságügyi miniszter: dr. Székely Ferenc, aki egyuttal ideiglenesen a kultuszárcaát is átvette.

— **Városi közgyűlés.** Léva r. t. város képviselőtestületének 40 választott tagja közül telének megbízatási ideje az 1909. év végén letelelt, ezért dec. 17.-én 20 tag új választás alá került, — ezen választás folytán lett január 20.-ik napjára Barsvm. alispánja által a képviselőtestület alakuló-közgyűlése összehívva, — a megjelenésben akadályozva levő Mailáth István alispán helyettesítésével Bódogh Lajos polgármestert bizta meg, — aki az alakuló-közgyűlést megtartván, a képviselőtestület által az összes képviselőtestületi-tagok szakosztályokba osztattak be s miután Boros Gyula, a III-ik kerületben meg lett választva, virilis-jogáról lemondott és így az utána legtöbb adófizető dr. Szilárd Samu lett a képviselőtestületbe behiva. Az új alakulás megtörténte után a polgármester folytatólagosan megnyitotta a rendkívüli közgyűlést és ott a kiűzött ügyek mind elintéztet nyertek. Nevezetesen bejelent a polgármester, hogy a városi javadalmi hivatal a múlt 1909. évben 55191 K 06 fillér összeget szedett be, ezzel szemben kiadás volt 36936 K 35 fillér, így a tiszta jövedelem 18254 K 71 f. volt. Említésre méltó, hogy a múlt évben a borfogyasztás nagy emelkedést mutatott, a pálinkafogyasztás pedig

örvendetes hanyatlásnak indult. Mindez az 1908. évi kitűnő borteremésnek és a két év óta fennálló magas gabonáraknak s a gazdasági munkánép megnövekedett jó keresetének a következménye. Ezután a képviselőtestület jóváhagyta a polgármester azon intézkedését, mellyel Szauer Izidor szállodaépítő-vállalkozónak 17819 koronás vegyes biztosítékát 18000 K névértékű 4 $\frac{1}{2}$ %-os záloglevélért kicseréltetni megengedte. A városi szálloda, színház és bérház fölépítésére szükséges 435,000 koronás kölcsön fölvételének ügye nyert ezután érdemleges elintézését, a képviselőtestület névszerinti szavazás mellett egyhangúlag elfogadta a „Magyar Jelszolg Hitelbank” javára kiállítandó kötelezvény és törlesztési-törsvégvetés a türelemmel meghallgatta annak egész terjedelmében történt fölolvastását és egyértelműséggel meghozta a kölcsön fölvételére vonatkozó érdemleges határozatát s a polgármestert fölhatalmazta a kötvény kiállításával, a leszámolással, a pénz fölvételével, annak célrafordításával és fölmerülő intézkedések megtehetésével. ▲ 435,000 korona kölcsönt 65 évi törlesztésre adja a Magyar Jelszolg Hitelbank a városnak 5-10% tőke és kamat törlesztéssel, 95 $\frac{1}{2}$ % árfolyamon leendő leszámolás mellett, — így az évi törlesztés 22,185 korona leendő. Ezen pénzügyi művelet nagyon előnyös a városra a jelen viszonyok között, mert a mai pénzügyi állapotok mellett ily előnyös kölcsön ma nem volna köthető, — tekintünk emellett Budapest főváros 48 millió kölcsönét, melyet egy angol bank körülbelül 9—10% levonással számított le s így a főváros 5 milliónyi összeget veszít az árfolyam-leszámtól. — mig Léva város a maga kis kölcsönénél — pedig a kis kölcsönök a pénzpiacra mindig drágábbak — csak 4 $\frac{1}{2}$ % árfolyam-veszteséget szenved. Hogy tehát a polgármester eszelőtt 4 hóval megegyezett a várossal, a Magyar Jelszolg Hitelbankkal s az szíves volt ajánlatát ily hosszú időre is föntartani, ezen egységessé a város közönségének csak az árfolyamon 4—5000 korona hasznót hozott. Végül betérjeszti a polgármester a városi bérplótban kiadott bolti-üzletekre és lakásokra vonatkozó ajánlatokat és az illető bérlőkkel 10 évre megkötött szerződéseket elfogadás és jóváhagyás végett. Bérlőkül a következők jelentek: As I. számú üzletre és 3 szobás lakásra Steiner Sándor 1900 korona, a II. és III. sz. üzletre és 4 szobás lakásra Holtsmann Bódog 3200 K, a IV. sz. üzletre Pollák Samu 850 korona, az V. sz. üzletre Pál Imre 1000 korona és a VI. sz. üzletre és a 2 szobás lakásra Kertész Lajos bérlő 1800 korona évi bér mellett. Nevezettekkel a bérszerződés megkötött. Ezzel a közgyűlés véget ért.

— **A főgimnázium hangversenye.** Főgimnáziumunk segélyező-egyesületének választmányja f. hó 16-án tartott ülésében elhatározta, hogy az egyesület javára február hó 12-én a városban természetesen nagyobb szabású hangversenyt rendez, amelynek kivételét — a választmány közreműködése mellett — Csóti Márk, főgimn. tanár, vállalta el, aki már más intézetekben is fényes sikerű estélyeket tartott az ifjúsággal s így a hangverseny sikere előre biztosítottnak tekinthető. A szép és tartalmas műsor, amelyet lapunk jövő számában fogunk közölni, — ritka élvezetet ígér. A segélyező-egyesület méltán meg is érdemli a közönség legmelegebb támogatását, mert a folyó tanévben 107 tanuló látott el a szükséges tankönyvekkel, 24-et pedig téli ruhával. Egyébként — mint örömmel értesülünk — a hangverseny iránt a legesélyesebb körben igen élénk az érdeklődés.

— **Holló Lajos,** a függetlenségi és 48-as párt alelnöke, a múlt vasárnapot Léván töltötte. A város függetlenségi polgárai meleg fogadtatásban részesítették a népszerű képviselőt és este nagy számban fáklyamenettel vonultak szállása elé, hogy tiszteljenek nála, kifejezve a lévai függetlenségi közönség tántoríthatatlan ragaszkodását a *Justh Gyula* elnöklété alatt álló függetlenségi pártos és lelkes csatlakozásukat a banküldömlöhes. A polgárság üdvöslétét dr. *Kmoskó Béla* pártelnök tolmácsolta,

akinek szavaira *Holló Lajos* meleg szavakban válaszolt, megköszönve a polgárság bizalmát és ragaszkodását.

— **Gyászrovat.** A kérelhetetlen halál sűrűn ragadja ki körünkől a derék férfiakat, akik a családi és társadalmi munkában is híven teljesítették kötelességüket. Ezen férfiak közé tartozott *Bellan Adolf*, nyug. kir. telegkönyvvezető, a lévai takarékpénztár igazgatósági tagja, aki febr. hó 17-én rövid szenvedés után, 65 éves korában elhunyt. *Bellan Adolf*, akiben mélyen sujtott családja a leggondosabb atyát vesztette el, s akiben *Báthy László*, prépost, sógorát gyászolja, — 40 évig működött a lévai telegkönyvnel s ezen idő alatt kifejtett lankadatlan szorgalma által fényesen bebizonyította, hogy méltó volt a terhes és nagy felelősséggel járó hivatásra, amelyet hivataltársainak és a közönségnek osztatlan elismerése mellett töltött be. Hivatalos működésén kívül tudott magának szakítani, hogy jeles tehetségeit a társadalmi téren is érvényesítse s ezzel mindnyájunk rokonszenvére lett érdemes. Hat év óta élvezte jól megérdemelt nyugalmát. Utóbbi időben sokat betegeskedett ugyan, de váratlanul bekövetkezett halála a közrészvételnek érthető és nagy mértékű megnyilatkozását okozta. A családon és rokonságon kívül barátai és tisztelői őszinte fájdalommal álltak körül ravatalát és kíséretét utolsó útjára. — Béke poraira! — A gyászoló-család a következő gyászjelentést tette közzé: „A ulirottak igaz, benső fájdalommal tudatjuk, hogy a jószágos, szerető férj, édes apa, vő és após, *Bellan Adolf*, nyug. kir. telegkönyvvezető, a lévai takarékpénztár igazgatósági tagja f. hó 17-én rövid szenvedés és a halotti szentség felvétele után, agyvérzés következtében 65 éves korában meghalt. Temetése f. hó 19-én, szerdán d. u. 3 órakor lesz Széchenyi-utcai házából, az engesztelő szent mise pedig f. hó 20-án lesz bemutatva az Úrnak a plebánia-templomban. Léva, 1910. január 17-én. Emléke áldott legyen! Özv. Heinrich Ferencné, anyósa. Lukács Iván, veje. Özv. *Bellan Adolfné* sz. *Báthy Heinrich* Maria, felesége. *Bellan Adrienne*, férj. *Lukács Ivánné*, *Bellan László*, *Bellan Sándor*, gyermekei.”

— **Táncmulatság.** A lévai kath. kör, amelynek mulatságaihoz mindig a legzesebb siker fűződik, — f. évi február hó 2-án saját helyiségeiben műorral egybekötött táncmulatságot rendez, amelyre a meghívottakat most bocsátja ki a rendezőség. Belépődíj: személyjegy 1 kor., családijegy 3 kor. Kezdeté este 8 órakor. A táncmulatság műsora a következő: 1. *Egy napos asszony*, monológ, előadja *Kozma Vilma*, 2. *Népdalok*; éneklő *Bartos Mariska*, 3. *Felolvasás*; tartja *Pozna József* főgimn. tanár. 4. *A segítő*; szavalja *Lóth Iónka*, 5. *Házassági ajánlat*; előadja *Éder Imre*, 6. *Acroplán-polka*; éneklő a műkedvelők vegyeskara.

— **Estély.** Dr. *Pigler Árpád*, vágszelei ügyvéd e hó 18-án tartotta esküvőjét *Vágszeleyn* *Czeller Lajos* nyugalmazott jószágkormányzó kedves leányával, *Margittal*.

— **Gyászest.** Összinte részvételt vetünk a leverő hirt, hogy *Szárnovszky Ede*, kegyes-tanítórendi áldozópap, a podolini háznak volt főnöke és igazgatója, f. hó 12-én, hosszas betegeskedés után, korának 59, szerzetesi életének 38. évében Budapesten elhunyt. Boldogultnak halála felett roknaival, rendtársaival és volt tanítványaival mi is ostonzunk a mély gyászban, mert *Szárnovszky Ede*, akihez minket igaz barátság és kedves emlékek fűznek, — a 70 es, 80 es és 90 es években három ízben, — összesen 12 évig működött nálunk. A kegyes-tanítórend budapesti társaságának tagjai *Szárnovszky Ede* halála alkalmával a következő gyászjelentést adták ki: „A kegyes-tanítórend budapesti társaságának tagjai fájdalmas szívvel tudatják, hogy szeretett pályatársuk, a privigei társaság tagja, *Szárnovszky Ede*, kegyes-tanítórendi áldozópap, érdemesült házfőnök és gimn. igazgató f. évi január 12-én délután 4 órakor hosszas betegeskedés és a haloklók szentségeinek ájtatos felvétele után korának 59-ik, szerzetesi életének 38-ik évében az Úrban csendesen elszenderült. Kihűt porait január

14-én délután 3 órakor a farkasréti temető halottházában szenteljük be és ugyanazon temetőben helyezzük örök nyugalomra. Lelke üdvéért az engesztelő szentmise-áldozatot társaságunk kápolnájában január 15-én reggel 8 órakor mutatjuk be a Mindenhatóknak. Budapest, 1910. január 13-án. Az örök világosság fényeskedjék neki!”

— **Népszerű előadások.** A lévai iparos-olvasókörben ma, vasárnap délután 4 órakor *Pazar Zoltán* és dr. *Novy Ferenc* tanítóképző-intézeti tanárok közérdeklű és ismeretterjesztő előadást fognak tartani, amelyen a kör az érdeklődőket szívesen látja.

— **Helyettesítés.** *Berczelly Miklós* tiszteletbeli főszolgabíró helyettesítésére, aki a lévai szolgabírói hivatalnál *Ordódy Endre* főszolgabíró helyettesíti, — a garamszentkereszti főszolgabírói hivatalhoz *Hoffmann Pal* tiszteletbeli szolgabíró küldetett ki.

— **Gyászír.** A halálnak bő aratása volt a múlt héten. Kimélet nélkül szedte áldozatait. A gyermeket, az ifjút, az idősebb férfit egyaránt ragadta ki kedvesei köréből. Nagy vesztesség, ha egy életes ember kidől. De hát tudjuk, hogy ez természetes vége az életnek. Nagyobb azonban a csapás, midőn egy ifjú életet olt ki a halál. Egy 15 éves leánynak is el kellett mennie oda, ahová mindnyájan követni fogjuk. *Herschmanek Iónka*, özv. *Herschmanek Antalné* edves leánya, aki a múlt tanévben a polgári-leányiskola IV.-ik osztályát végezte, e hó 19-én, édes anyjának azon fájdalmára elhunyt. Az élte tavaszán elköltözött leány majdnem egy év óta betegeskedett; súlyos és hosszú szenvedéseitől csak a halál váltotta meg. Temetése nagy részvét mellett e hó 21-én volt.

— **Közgyűlés.** A kath. kör ma délután 2 órakor tartja évi rendes közgyűlését, amelynek tárgyai: az igazgató évi jelentése, a folyó évre készített költségvetés tárgyalása és a tisztújítás.

— **Kereskedő ifjak táncestélye.** A lévai kereskedő-ifjak tarsulata a központi-kávéház összes termeiben f. évi február hó 5-én műorral egybekötött táncestélyt rendez, amely iránt városzerte igen élénk érdeklődés nyilvánul. Az estély műsora: 1. *Csokonai-dalok*, tárogató-szólo; előadja dr. *Kersék János*, 2. *Monolog*; „Az egy napos asszony”, előadja *Weisz Ludmilla*, 3. *Magyar ábránd*, cimbalmon előadja *Martner Aranka*, 4. *Il Trovatore de Verdi*, zongorán előadja *Nagy Arthur*, 5. „Mi a haza?” Ábrányi *Emiltő*, melodráma, előadja *Paschkesz Ignác*, zongorán kísérő *Nagy Arthur*. Az estély kezdete 7,9 órakor. Belépődíj: személyjegy 2 kor., családijegy 5 kor. A tiszta jövedelem a tarsulat könyvtárának gyarapítására fordítottatik.

— **Egy jó kis tanuló halála.** A rom. kath. elemi fiúiskola egy kiváló, jó és kedves tanulóját veszítette el *Hlavács Laci*-kában, akit a halál tanítójának és tanuló-társainak őszinte fájdalmára, hosszabb szenvedés után e hó 15-én ragadott ki a mélyen sujtott szülők köréből. A kis Laci, mint a IV.-ik osztály szorgalmas tanulója, annyira búslult *Ammerikába* költözött édes atyja után, hogy sokszor még az iskolában is elfogta őt a nagy szomorúság s ilyenkor fájó szívvel siratta a messze távolban levő apát, aki talán csak napok múlva és bizonyára a legudályosabb fájdalommal értesült egyetlen fiacskájának haláláról. A kedves tanuló a tanítótestület vezetése mellett e hó 17-én az iskola összes növendékei és nagyszámu közönség kísérték a temetőbe.

— **Farsangi mulatság.** A lévai kath. legényegyesület ma este tartja meg saját helyiségeiben (Kigyó-u. 1.) a hálsap és kuglizó javára világópostával s táncal egybekötött, monológokkal stb. élenkitett, igen kedélyesnek ígérkező farsangi-mulatságát. Belépt-díj: személyenkint 1 korona. Kezdeté este 8 órakor.

— **Az alsó jubileuma.** A nevezetes évfordulók sorában méltó hely illeti meg azt a jubileumot, mely azt jelenti, hogy most mult századik esztendeje annak, hogy az *alsó*, a nálunk is általában legkedveltebb kártyajáték, megszületett. Hol született volna másutt, mint a forbi klasszikus földjén, Biharországban, annak is a fővárosában,

Nagyváradon. Azelőtt régen tudvalevően a szelid és békeesés felsős kalabriász járta, melyet izgalom nélkül, csendes pipaszó mellett játszottak a jó öregek. A béla-kassza volt mindössze, ami a jámbor partnereket kivette a sodrából, de az sem járt konkrával. Az alsóhoz nem fűződik az igazi felfedezés dicsősége, smennyiten voltaképpen a régi kalabriász és a tarokk az őse. Ezen két játékból kombinálta ki 20 év előtt a nagyváradai kereskedelmi csarnokszőlő-posztós asztalánál két uriember. Kurländer Ede dr. ügyvéd és Breider Armin nagykereskedő, akik méltók arra, hogy a hártya történet számára a nevüket megörökítsük. Ők játszották először a forradalmi alsózt s másnap már minden nagyváradit kávéházban zengett, harsogott a trul és utolsó s később a Tígó és Banaaj. Így terjedt el az országban s vált népszerűvé a határokon túl is a tüzes, tempós és szines alsó.

— **A lévai iparos-olvasókör** ma egy hete tartotta évi rendes közgyűlését a tagok élénk érdeklődése mellett. Az évi szárszámadás és költségvetés elfogadása után a tisztújítás következett, melynek eredménye a következő: Elnökké megválasztott Kovácsik Samu, alelnök lett Csernák Izidor, gondnok Szalay Vilmos, pénztáros Tatár István, könyvtáros Bakos Lajos, jegyző Kucsera József. A választmány tagjává megválasztották: Takács Mihály, Ördög Lajos, Korpás István, Éder Kálmán, Schmidt József, Frasch József, Vida Jónás, Csákányi Sándor, Vörösmarty Miklós, Szemerédi Lajos, Demjén Jenő, Boldis József, Ondrejkovits Lajos, Agárdy Sándor, Presztolánszky Béla, Nyiredy Gyula. A gyűlés után Csekey Vilmos városi főügyész tartott megbeszélést az önkéntes tűzoltóegyesület előnyeiről, amely után többen jelentkeztek az egyesület tagjai gyanánt.

— **Táncestély.** A lévai csizmadiaipartársulat f. évi febr. hó 6-án, a Wertheimer — (Weisz) féle házban (Báti-utca), a saját szászaja javára zártkörű táncestélyt rendez, amely a farsangnak bizonyára egyik legsikerültebb mulatsága lesz. — Belépő-díj: személyjegy 1 kor. 60 fill., családijegy 3 korona. A táncestély kezdete esti 7 óra.

— **Hány ügyvéd van az országban?** A Magyarországon bejegyzett ügyve-dekről most tették közzé a hivatalos statisztikai adatokat, amelyek mutatják, hogy az ügyvédek száma hazánkban állandóan és folytonosan szaporodik. 1904. év végén bejegyzett ügyvéd volt 5300, 1905-ben 5512, 1906-ban 5776, 1907-ben 5994 és 1908. év végén 6215. Ezzel kapcsolatban emlíjük meg, hogy a budapesti ügyvéd-vizsgáló bizottság előtt a legutóbbi alkalommal 84 jeölt jelentkezett ügyvédi vizsgára. Ezek közül oklevelet nyert 51, nem képe-sítettett 33.

— **Helyreigazítás.** Lapunk f. é. jan. hó 16-iki 3-ik számában a helybeli posta-hivatal 1908—1909. évi forgalmának köz-lésénél sajtóhiba csuszott be, melyet helyte-len következtetések kikerülése végett akként helyesbítettünk, hogy a zárójelben levő adatok az 1909. évi forgalmat tüntetik fel. S így — habár egyes küldemény-fajók-nál csekély visszaesés mutatkozik — postai forgalmunk végeredményben állandó növe-keést mutat. Ami a forgalmi bevételek és kiadások csekély visszaesését illeti, ezen csekély visszaesés az üzleti forgalom szempontjából is csak látszólagos, amennyiben a cheque-clearing forgalom egyre tapasztal-ható terfoglalásával a nagyobb cégek és intézetek pénzügyi műveleteiket nem kész-pénz-befizetésekkel illetve utalványozásokkal, hanem egyszerűen számla-átkönyvelés útján bonyolítják le. (Bkdt.)

— **Tanítóválasztás.** Nagyköszmályon a megüresedett tanítói állásra egyhangulag Csorba Győző csábrági kántortanítót választották meg.

— **Előadások a kath. legényegye-sületben.** A kath. legényegyesületben ma egy hete két igen tanulságos és érdekes előadás folyt le. *Pazár* Zoltán, tanítóképző-intézeti tanár, az ipari megbetegedésekről tartott kiváló értékesítést, amelyben sok és hasznos tanácsot adott az iparosoknak egészségségük megóvására. *Dr. Noy Feren-*

szintén a tanítóképző-intézet tanára pedig az elbeszélő-költészetet, a regényt és a drámát ismertette szövegein és nagy szakér-telemmel. A közönség, amely zsűfólásig megtöltötte az egyesület helyiségét, a leg-nagyobb elismeréssel adózott úgy a két tanárnak, mint *Tóth Mariskának* és *Koch Antalnak*, akik szép szavataikkal emelték az előadások sikerét.

— **A botbűntetés.** A szerb belügy-minisztérium törvényjavaslatot készít elő, amely kisebb, közönséges bűnök büntetése céljából ismét behozza a botbűntetést. Ha ez a javaslat törvényerőre emelkedik, Szer-biáé lesz a nem irigylendő dicsőség, hogy ett a deres újra szerepelni fog.

— **Kölcsonkötvtár** ujonnan kiegészítve kb. 8000 kötet magyar, német és francia regény Nyitrai és Tárna könyvke-reskedésében Léván. Előfizetés bármely nap kezdhető.

Irodalom és művészet.

Orvosi szakvélemény. *Zelenyák* János dr. lekeri plébános a véredényelmesesedés-ről és kezeléséről írt egy könyvecskét, mely most került ki a nyomdából. Évek hosszú során át tanulmányozta a gyógynövényeket, azoknak idevágó gyógyhatását, mert bennük vélt, keresett és talált ezen irtózatot beteg-ség ellen gyógyirt. Hosszas kutatásával, mintegy karácsonyi ajándékkal meglepte az ebben szenvedőket. Európa csaknem összes felfedező orvosaival nemcsak ismeretségben, de személyes érintkezésben áll. Az elsőrendű hazai és külföldi orvosok kuttók, de leginkább személyes kísérletezése és felfedezései nyo-mán állította össze negy fátadsággal és még nagyobb gondnal művét, és a nép számára oly könyvet adott ki, melyet kincsekkel sem lehet megfizetni annak, aki már 35—40-ik életévét túlhaladta.

Az emberiség 90 százalékát ez a be-tegység viszi a sírba. Az ellene való véde-kezés 15 évi szorgos tanulmányozása után *Zelenyák* gyűjtötte és foglalta egybe. 60 oldalra terjedő könyvében nemcsak a be-tegesség okát, hanem annak számos elhárítási módját, tehát kikerülését a legkimerítőbben tárgyalja, elmondja, hogy melyek azon ételek, amelyekkel ha fiatal korunkban élünk, a véredénynek elmeszesedésétől meg-menekedhetünk.

Örömmel üdvözlük és mohón olvassák mindenütt a nagy természetbuvárnak szel-lemi termékét, melyben szól: a véredény-elmeszesedés elleni védekezésről (mérték-telesség evés-ivásban). Ismerteti az alkohol és niko-in érelmeszesedés elősegítő hatását, a savmegzések, tárgyalja a természetes gyógymódot (vizkura), a természetes keze-lésének általános szabályait, mely legjobban megvéd az érelmeszesedés ellen, azután a légkurát, szivmasszázst, legvégül pedig azon kedves növényeket sorolja elő, melyek étel-ben, vagy teában főzve, rendszeresen fo-gyasztva 3—4 hónap múlva megszabadítan-ak bennünket azon rettenetes gyötrel-mektől, melyek a véredény-elmeszesedésben szenvedőt eddigelé a sírba szökték kísérni.

A véredényelmeszesedés elleni füveket a „Gyógynövények hatása és használata“ című könyvében szinnyomatós képekkel ismerteti, (ennek ára 11 korona, az elő-benié pedig 1 korona 20 fillér. Kapható a szerzőnél Leker, Bars megye.)

Színészet. „Hiszen ha mindenhol ilyen pártolásban részesülünk!“ mondotta *Dombayné*. Minden színész ilyen pártolásban ré-szesül nálunk, aki versenyezhet a *Dombay-párral* izlésben, tapintatban, finomságban, műveltségben, művészetben. Ezt meg mi mondjuk.

A színészetnek kulturmissziója van. Teljesítse azt csak némi mértékben is, a felkarolás, a pártolás el nem maradhat. Szükségletet elégítsen ki, adjon tartalmat, táplálékot az érznek, szívnek és kedélynek. A léhaságnak, a meszelenségnek, a közna-piság realizmusának nincs helye a művé-szetben és nincs talaja a kisvárosi közön-ségben.

Dombayék gonddal és nagy hozzáértés-sel válogatják össze darabjaikat. Megnéz-heti azokat bárki. Nem nevetetik ki a tiszteletre méltót, nem úznak gunyt az er-kölcsből, nem kergetik a vért a publikum arcába; hanem szolgálják a célt, megfelel-nek kulturmissziójuknak.

Vasárnap a *Falusiak* 3 felvonásos vig-játék került színre. *Óváryné (Dombayné)* Irma neví leányát (*Almási Bökét*) gróf Sztárayval még gyermekkorukban eljegye-s-ték. A házasságra megérett gróf festőnek adja ki magát és *Halmi* néven (*Váradi József*) a család vendége lesz. Irma meg-szereti a festőt és meggyűlöli a grótot. A mázó'ó elveszi lrmát. A magyar becület egyenessége domborodik ki a cselekmény-ből. *Dombayné* nemes gondolkozású, jószívű matróna volt. *Almási Böske* csókolni valóan kedves menyasszonyt játszott. A bácsi, *Dombay*, korhűten jelenítette meg a magyar nemest. *Váradit* először láttuk és jó véle-ményt alkottunk róla. *Ilont Révész* Ius, gróf Erdei Zoltánt *Vass* Jani adta.

Kedden a *váróteremben*, *Egyik olyan mint a másik* és *Az elkényeztetett férj* fran-cia darabkák mentek.

Az idény legszebb napja csütörtök volt. A *Dombay-párt* az *Alfonz ur*-ban teljes ér-tékükben élvezték. *Dumasnak* e három fel-vonásos színműve mesterileg van írva és remekül volt színre hozva. *Raymonde (Dombayné)* és *Octave (Váradi)* szerelmi viszonyának gyümölcse *Adrienne*. El kellett re-jtteni a világ szemébe, mert a szerelmesek-ből nem lett házaspár. *Raymonde Montaig-lin* hajóparancsnok (*Dombay*) neje lett. *Octave Guichardnéval (Révész Ilona)* váltott jegyet. A hajókapitány törvényesíti felesé-gének a házasság előtti időből származó leányát. A darab a megható jeleneteknek valóságos gyűjteménye. A nemes érzelmek felbresztése egész a könnyekig sikerült. Tele volt a szívünk, s ami nem fért bele, kicsordult belőle. Igazságtalanok volnánk, ha mindent a művészpár számlájára írúnak. Dicsőretet érdemel *Révész Ilonka* is, *Almási Böske* is, *Váradi* is. *Vassnak*, mint közjeg-y-szőnek, kevés szerepe volt.

Tegnap magyar darabok mentek. *Ber-cik Árpád Egy szelleműs hölgy-e*; *Szécsy Ferenc Bál után*-ja és *Almási Tihámér Két év múltán*-ja. Az első és utolsó egyfelvoná-sos vigjáték, a közpőso monolog. Szerepel-tek: a *Dombay-pár*, *Almási Böske* és *Révész Ius*.

A ház állandóan telt. Ma este színre kerül: *Már alszik*, *Az égerke* és *Valami hibája van*.

Közönség köréből.

Nyilvános köszönet.

Ezúton fejezzük ki hálánkat és köszö-netünket mindazon jó barátainknak és ismerőseinknek, kik részvételükkel nagy bánatunkat enyhíteni szivesek voltak.

Bellan család.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik szeretett fiunk teme-tése alkalmával mély bánatunkat részvétel-ükkel enyhíteni sziveskedtek, s különösen a r. k. elemi iskolai tanító uraknak kik kis tanítványuk temetésén a tanulókkal megje-lentek, fogadják ezúton hálás köszönetünket.

Léva, 1910. január 20.

Hlavács Lószef családja.

Nyilvános köszönet.

Tóth István ref. kántortanító úr által rendezett gyermekszini-előadásból a „Tanító-k Haza“ javára 15 korona 74 fillér jutott. Fogadják Tóth kartárs úr önszeten fáradozásáért és a „Tanító-k Haza“ iránt tanusított lelkesedéseért az egyesület hálás köszönetét.

Végh István,

Deák Adolf,

a barsm. ált. tanítóegye-sület elnöke. a barsm. ált. tanítóegye-sület főpénztárosa.

Nyilvános köszönet.

Alulírott nem mulasztom el, hogy Vajda Jenőné urasszonynak és Fenyvesi Károly urnak az egyesületünk javára rendezett japán-estély sikeréért s fáradhatatlan buzgalmaukért együletünk nevében is hálás köszönetemet fejezem ki.

Léva, 1910. január 18.

Weisz Mórné.
a lévai iar. Nőegylet elnöke.

Köszönetnyilvánítás.

Asz alsóváradí róma. kath. iskola új-építési költségeire Bob László ivén adakoztak: Bob János s. lelkész Feketebalog 4 kor., Bob László 4 kor., D. Boleman gyógytár 1 kor., Oszuska János 50 fill., N. N. 1 kor., ösv. Babusik Istvánné 1 kor., Szilvka Lajos 20 fill., N. N. 20 fill., N. N. 20 fill., Rolyik József 30 fill., Kaucsár János 30 fill., Teszák Józsefné 1 kor., ösv. Bartos Istvánné 50 fill., N. N. 20 fill., Bószik Anna 20 fill., Cseh János 1 kor., Szenessy Kálmán 50 fill., Sztolár Mihály 60 fill., Molnár László 20 fill., Jozsetcsék Károly 1 kor., Jónás Imre 5 kor., Bellan M. 1 kor., N. N. 40 fill., Sümegh 20 fill., Forgács Mihály 1 kor., ösv. Kis Pálné 2 kor., ösv. Hellár József 1 kor., Bsm Antal 20 fill., Schmidt József 40 fill., Krizsmanek J zsefné 60 fill., Kósa Péterné 40 fill., Zvohokril Mór 1 kor., Kalocsay Gyula 1 kor., Tóth István 40 fill., Dékay Istvánné 40 fill., Kusner 20 fill., Horváth Imre 40 fill., N. N. 40 fill., Mészáros Mihály 50 fill., Sebó István 40 fill., N. N. 10 fill., Novotny Ferenc 20 fill., Lipnický Ignác 40 fill., Svarba Dániel 60 fill., Rohács Gyula 20 fill., Thuróczy János 60 fill., Csernák Lajos 40 fill., összesen: 37 korona 30 fillér. A szives adakozók fogadják hálás köszönetünket.

Alsóvárad, 1910. jan. 7.

Csemy Antal,
plébános.

Hivatalos közlemény.

8136/1909. szám.

Hirdetmény.

Léva r. t. város képviselőtestülete 1909. évi december hó 30.-án tartott rendes közgyűlésében 8136/1909. számú vég-határozatával megalkotta a husvizsgálati szabályrendeletet, mely f. évi január 9-től kezdve 15 napon át közzemlére lesz kitéve, s ezen idő alatt az ellen netaláni észrevételek és felebbesések beadhatók.

Léván, 1909. évi dec. hó 30.-án.

Bédogh Lajos
polgármester.

407/1910. szám.

Hirdetmény.

Léva r. t. város képviselőtestülete 1909. évi december hó 30.-án tartott rendes közgyűlésében 8011 és 8141/1909. számú vég-határozatával a Mángorló utca kinyitását elhatározta s ebből kifolyólag az utca kinyitáshoz szükséges területek megszerzése szempontjából Tokody Imre és neje, Uherik József és neje, Polster Györgyné, Régi Sándor és Régi Lajosné, Bacsó Andrásné, Mészáros István, Mikes Erzsébet, Czmachó Mihály és neje és ifj. Kocz István és neje lévai lakosokkal kötött adásvételi szerződéseket, valamint az utca rendezése szempontjából egyeseknek eladott területekre Palásthy Miklós és neje, Kuspik Anna, Csuvára Mihály, Horváth Imre és neje, Grausz Márton, dr. Gyapay Ede, Belcsák Béla és neje, ösv. Kosztolányi Zsigmondné, Majoros Jánosné, Csontó István és neje és ismét ösv. Kosztolányi Zsigmondné, Borcsányi Győző, Tóth Antal és neje, Hörman Berta, Gáspár József, Nemes József és neje lévai lakosokkal megkötött adásvételi szerződéseket el-

fogadta és jóváhagyta, — ellenben Saillaveczy Sándor örökösei, Szabó István és neje, Uherik Mária, Nyitray Ferenc, Pollák Vilmos és fia, Pollák Emil, Novotny Imre örökösei és végül Dóka Jónás és neje, Váci Eszter lévai lakosok ellen az utca kinyitáshoz szükséges területekre nézve a kias-játítási eljárás megindítását elrendelte, — mely körülményt ezennel közhírré teszem s értesitem Léva város illető polgárait, hogy az 1886. évi XXII. t. c. 113. §-a értelmében 15 nap alatt a fenti határozat ellen fellebbezéssel élhetnek, mely a városi iktató-hivatalban adandó be.

Léván, 1910. évi január 21.-én.

Bédogh Lajos
polgármester.

Lévai piaciárak.

Rovatvezető: Kósa József rendőrkapitány

Buza m.-mássáknként 27 kor. — fill. — 28 kor. — Kétszeres 25 kor. 40 fill. 25 kor. 80 fill. — Rossz 19 kor. — fill. 20 kor. — fill. — Arpa 12 kor. 60 fill. 13 kor. 60 fill. Zab 14 kor. — fill. 16 kor. — fill. — Kukorica 11 kor. 80 fill. 12 kor. 20 fill. — Lencse 16 kor. — fill. 17 kor. — fill. — Bab 18 kor 60 fill. 18 kor. 80 fill. — Kóles 16 kor. — fill. 17 kor. — fill.

Vetőmagvak 100 kilónként: Vörös lóhere természetből aránkamentes 135—140 Vörös lóhere, kis aránkás 105—110 Vörös lóhere, nagy aránkás 105—110 Lucserna természetből aránkamentes 175—180 Lucserna, világos szemű aránkás 140—144 Lucserna, barnás szemű 115—120 Biborhere 42—44 Baltaczin 32—34 Muharmag 20—22

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései

1910. évi jan. hó 9-től 1910. évi jan. hó 16-ig.

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Bosák József Bátovszky J.	fiu	László
Múcska Márton Kaszala K.	leány	Julianna
Herczog Lipót Schweiger B.	leány	Szerén Lili
Klopaszky D. Koritsánszky V.	fiu	Zoltán

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Hlavács László	10 éves	Agy. gyüm.
ösv. Vörös Mihályné Madarász Mária	88 "	Agg. kimerülés
Bellau Adolf	65 "	Gutaütés
Kopanyica János	3 "	Tüdőgyulladás
Herschmanek Ilona	15 "	Hash. gyulladás

Nyiltér*)

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Enyhe, oldó háziszser mindazoknak, kik emésztési zavarokban és az illő életmód egyéb következményeiben szenvednek.

Egy eredeti doboz ára 2 korona.

Vidéki gyógyszerárakban kérjük Moll készítményeit.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Fájdalom csillapító és erőtadó bedörzsölés, elismert, régi jóhírnevű háziszser szaggyatás és hűlésből származó mindennemű betegségek ellen.

Eredeti üveg ára 1 kor. 2.

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

Főzétküldési hely MOLL A. gyógyszerész.

Cs. kir. udv. szállító, Bécs, I. Tuchlauben 9.

Eladó ház. Balassa utca 8 szám-4 szobából és mellék-helyiségekből álló ház szabadkészből eladó.

Pásztoros. os. és kir. udvari szálító virágkereskedése, Budapest, VIII., Rakóczy-ut 3. Képes árjegyzéket kívánatra díjtalanul küld.

Eladó butorok. Egy ebédlő és hálószoba berendezés, gyermek vaságy és függő-lámpák elköltözés végett o'csón eladók. **Koháry-út 4. szám.**

Uj fodrásznő. A főváros legelő-kelőbb női fodrászánál tanultam és gyakoroltam; tisztelettel kérem a város és vidéke urinői szives pártfogását. Próbá-frizurát a nap bármely szakában készséggel csinálók. **Blau Irma, Honvéd-utca 20. (Osztrider-ház)**

Eladó ház. A Kálnai-utcai 22. számú ház, mely áll 3 külön lakásból, mellékhelyiségekkel, tágas udvarral és kerttel szabad kézből eladó. Bővebben értekezni lehet ugyanott a háznál.

Eladó korcsma, mészárszék és üzlethelyiség hásszal együtt Bars megyében eladó. Bővebbet **Verbovszky Joachim Léva.** László utca 2 szám.

Gazdák figyelmébe. Superfosfat, Chyly Salpeter, szántott marha- és sertés-trágya egy vagon, mint kicsiny mennyiségben, továbbá prima porosz kőszén, koksz- és kovácskőszén. — Korpa és más erőtakarmány, — prima kőve kőtél rendelhető leg-olcsóbb árakban. **Verbofsky Joachim Léván,** László utca 2.

Eladó ház.

A Honvéd-utczában lévő csinos

Sveiczi ház

egészben és hozzá egy darab gyümölcsös kert, jutányos árbau megvehető **Osztrider György** tulajdonostól.

A szép férfi

A nők boldogsága!
A mennyasszonyok bűszkesége!
A szülők öröme!

A férfilind a szépség erőre és egészségre mutat, a szellemet és életet boldogítja.
A szépség a férfinem-nél is egy biztos gazdagságot jelent, egy szabadelvet képez, mely valamennyi kaput kinyitni képes.

Szép mint egy Isten!

Ez csak férfiakra szólhat. Mit panaszkodtok ti, pattanások, durva bőr, kiélt arcz miatt, mikor oly könnyű szépségre lenni a szépség maradjon. Zuckooh-szappan s Zuckooh-krém tényleg szépséget hoz, mert célja a teljes bőrpolás s a teljes bőrpolás a drága egészséget hozza magával.

Dacára napi használat mellett olcsó, sokkal olcsóbb mint a drága haszatalan kosmetika.

Zuckooh-szappan	Zuckooh-krém
kis csomagolásban 1 kor.	közönséges tubusban 1.25 kor.
nagy csomagolásban (ajándék) 2.50 kor.	nagy tubusban 2.50 kor.

Egyedül gyárosok:
L. ZUCKER & Co., BERLIN W. 87

Kapható:
KNAPP IGNACZ drogériájában Léván.

2038 tkvi szám. érk. 1909. évi szept. hó 13-án.

Arverési hirdetemény.

A verébelyi kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság közölni teszi, hogy a lévai takarékpénztár véreahajtatónak Bélik Pálné szül. Bélik Julis végrehajtást szenvedő elleni 600 korona tőke követelés és járt iránti végrehajtási ügyében az arverést a verébelyi kir. járásbíróság területén levő Cseke községben fekvő Bélik Pálné szül. Bélik Julianak a csekei 38. sz. tjkben I. 1. sz. 45/a hrsz. a vezetett fekvőségére és azon épült házra 408 korona az u. o. 143. sz. tjkben I. 3-9 11-13 sz. 203/b. 278/b. 320/b. 360/b. 401/b. 402/b. 483/b. 537/b. 612/b. 693/b. hrsz. ingatlanokbeli 1/2 tulajdoni jutalékára 1749 korona az u. v. 150 sz. tjkben II. 1. sz. 795/b. hrsz. alatt irt fekvőségére 181 korona az u. o. 152 sz. tjkben I. 3. 4. sz. 549/a. 681/a. hrsz. ingatlanokbeli 1/2 tulajdoni jutalékára 130 korona és az u. o. 248 sz. tjkben I. 1. 2. sz. 389/a. 600/a. hrsz. ingatlanaira 236 korona ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fent megjelölt ingatlanok az 1910. évi február hó 7-én délelőtt 9 órakor Cseke község házánál megtartandó nyilvános árverésben a megállapított kikiáltási ár 2/3-án felül eladni nem fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 40 korona 80 fillt, 174 korona 90 fillt, 18 korona 10 fillt, 13 kor-át és 23 korona 60 fillert készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított az 1881. évi november hó 1-én 3333 szám alatt kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 1/0 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előlges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerésvényt átszolgáltatni.

Verébelyen a kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóságnál, 1909. évi november hó 9. napján.

Dr. Godin Károly.
kir. járásbíró.

Eladó ház. Báthy-utca 24. számú
Bővebbet ott a tulajdonosnál.

Saját termésből kis üstön főzött
kiváló minőségben

Seprő és törköly-pálinka

Hektoliterenként . . . . 140 koronaért
Literenként . . . . . 1'60 fillérért

Sárga barack-pálinka

Literenként 5 koronaért.

Kapható Leván

HOLLÓ SÁNDOR
pincéjében.

Szőlő oltvány,

szőlővesszőről és borról nagy képes árjegyzékem

INGYEN

és bérmentve küldöm meg, aki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert ebből megtanulhatja a szőlőtelepítést s emellett sok szőlőkép van benne. Szőlőoltványokból és más egyéb európai és amerikai sima és gyökeres vesszőkből, a világhírű Delawareből állandóan több millió készlet eladó, olcsó ár mellett. Több ezer elis merő-levél, közte több hercegi és grófi uradalomtól

Czim: **Szücs Sándor fia, szőlőtelepe**
Bihardiószeg.

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

patika

egy régióknak bizonyult háziszor, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvényneél, oszónál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van osomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és üvegtől minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Tüzifa

teljes vagon-rakományokban
kapható

Ipolypasztó

állomáson levő raktáramból.
Megrendelhető **WOLFNER S. cég-**
nél Budapest, V., Drava-utca 16.

Kern Testvérek

LEVÁN.

Vas-, fűszer- és csemegekereskedők.

Ajánljuk ujonnan átrendezett raktárunkat olcsó, pontos kiszolgálásunkkal.

Valódi Angol, Key, Batleaxe, Brazíliai, Cuba, Jamaika rumokat, likőröket

orosz-kínai **TEAKAT**, csemege-sajt, naponta friss felvágott, déli gyümölcsök és mindennemű fűszer- és gyarmat-árakat.

Továbbá téli idényre magyar gyártmányu, folyton égő **Viktória, Meidinger**-rends. kocsz-

szén-**kályhákat, tűzhelyek, fa-** fűtésű kályhákat és kályha felszereléseket, nickel, aluminium, email, öntött és lemez **konyha-edények,** alpacka tea-főzők, evőeszközök jótállásra vadászati felszerelések, löpor, **fegyverek** dús választékban, nagy választék épület- és mindennemű vasalásokban.

Becsés pártfogását kérve továbbra is igen tisztelt vevőinknek.

Varrógépek
5 évi jótállásra!

báró Baratta Alajos
keramikai gyárai

**Tetőcserép,
Kályhás agyag,
Chamotte téglá**

Poltár (Losoncz mellett)
KÉPVISELŐT KERES!

Knapp Dávid,

mezőgazdasági és varrógépek

nagy raktára **LEVÁN.**

Piacéren, nagy kiterjedésű gépraktárom céljára ujonnan épült házamban nagy választékú

állandó gépkiallítás

van berendezve, melynek megtekintésére az érdeklődő közönséget — vétel kötelezettség nélkül is — mindenkor szívesen látom és szakszerű magyarázatokkal készséggel szolgálok.

Hazai gyártmányu gépek

u. m. **HOFHERR** és **SCHRANTZ**-féle gőzcséplő készletek, **GANZ**-féle motorok minden nagyságban, valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

Legjobb sütemények
kaphatók

Sipiczky

czukrászdában

LEVÁ,

Főter (Friedmann-ház.)

Közgyűlési meghívó.

„A LÉVAI KERESKEDELMI BANK R. T.” részvényesei
 az 1910. évi február hó 18-án délután 2 órakor
 Léván, az intézet helyiségében tartandó
V. évi rendes közgyűlésére

tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Közgyűlési elnök választása és a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére vonatkozó intézkedés.

2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, az év zárszámadás felülvizsgálása és a mérleg megállapítása. A felmentvény megadása.

3. A tiszta nyeresemény feletti rendelkezés.

4. Igazgató fizetésének és lakbérének megállapítása.

5. Igazgatósági és felügyelő bizottsági tagok választása m. p. 8 igazgatósági és 4 felügyelő-bizottsági tag választása a központ részére és 4 igazgatósági és 3 felügyelő-bizottsági tag választása a bakabányai telep részére.

Kelt Léván, 1910. január hó 18-án

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból: 19. §. Szavazat képes részvényesnek csak azon részvényes tekintetik, kinek nevére az illető részvény legalább 30 nappal a közgyűlés előtt alapszabályszerűen átiratott és ki részvényét a szelvény ivével együtt a közgyűlést megelőző napou az intézetenél bevény mellett leletette.

Tartozik. **Főmérleg-számla 1909. december hó 31-én.** Követel.

Vagyon				Teher					
	kor.	f.	korona	fillér	korona	fillér	korona	fillér	
Pénztár-számlán			52556	30	Részvénytőke-számlán			400000	
Értékpapír-számlán			80966	20	Tartalékalap-számlán			25032	
Váltó számlán			1224664	57	Betét-számlán			1152319	36
Jelzálog számlán			461518	08	Betétek folyó számlán			74040	36
Értékpapír előleg számlán			20143		Visszleszámitolási számlán			213659	42
Folyó számlán adósok			66517	86	Óvadék-számlán			8000	
Részletfizet-számlán			176		Osztalék számlán			283	
Ingóságok számlán			3497	33	Átmeneti kamat-számlán			16703	38
Óvadék betét-számlán			8000		Tiszta nyereség központnál	30913	53		
Előre fiz. kamat és lakbér száml.			1821	38	Tiszta nyereség telepen	3578	75	34492	28
Hátralékos kamat-számlán			4669	08					
			1924529	80				1924529	80

Weisz Benő
igazgató.

Frommer Imre
pénztárnok.

Fodor Adolf
főkönyvelő.

Ezen főmérleg számla a keresk. törvény 195. §-a értelmében a fő- és segédkönyvekkel összeegyeztetvén, valamint a kimutatott értékek leltározatván, azokat helyesnek és megegyezőnek találtuk.

A felügyelő bizottság:

Boros Gyula

Urszinyi György

Laufer Henrik
elnök.

Weisz Izidor

Lőwy Lipót

Loserth Dezső

fűszer-, csemege-, bor- és ásv.-viz kereskedése.

LÉVA, Kossuth Lajos-tér 1. szám.

Naponta friss felyagott. Teljesen friss árúk. Prágai sódar. Naponta friss teavaj. Császárhús főzve. Debreczeni paprikás szalonna. Naponta friss bécsi, frankfurti és szepességi virsli. Debreczeni füstölt kolbász.

Friss teasütemények.

Jutányos ár! Gyors és pontos kiszolgálás!

HANGVERSENY GRAMOFON.

Az itt ábrázolt beszélőgépj 23—22 cm. széles és 13 cm. magas tokban, kitűnő hangdobozzal, játszás közben forgatható színes virágtölcsérrrel minden nagyságu lemezhez alkalmas, 2 darab 19 cm. átmérőjű mindkét oldalon bejátszott lemezzel együtt

16 forintért kapható.

Nagy választék mindenemű és nagyságu beszélőgépekből és lemezekből.

Árjegyzéket és lemezjegyzéket ingyen és bérmentve

küldök. — Vidéki megrendeléseknél csomagolás díjmentes.

Klein Sándor, órász és ékszerész Léván.

Kiváló gyógyhatású
Erős tápszerttartalmazó

TOJÁS és CSOKOLÁDÉ COGNAK

Különösen lábbadozók, aggok, betegek és gyermekek erősítésére is, orvosok által nagyon ajánltatik.

Kizárólagos egyedüli elárusító hely:

LÉVA N,

Loserth Dezső

fűszer és csemege üzletében.

Ferenczi János

uri-, női- és gyermekcipő üzlete

Kálvin-udvar. Léva. Kossuth L.-tér.

Az ujonnan berendezett üzletemben raktáron tartok és mérték után készítek

uri-, női- és gyermek-

czipőket

a legújabb divat szerint kiváló anyagból és bármely különlegességet a legszolidabb árák mellett.